

3. Фетісов В. С. Комп'ютерні технології в тестуванні : навч.-метод. посіб. / В. С. Фетісов. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 140 с.
4. Oskarsson M. Approaches in Self-Assessment in Foreign Language Learning / M. Oskarsson. – Oxford : Pergamon Press, 1980.

Петрушова Н. В.
кандидат філологічних наук, доцент
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка, м. Полтава

ІНШОМОВНИЙ ФАХОВИЙ ТЕКСТ ЯК ОДИНИЦЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНИХ МОВ

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства великого значення набуває вивчення іноземних мов як засобу адаптації в міжкультурному світовому просторі, що дозволить вільно отримувати та розповсюджувати інформацію в навколишньому освітньому середовищі, постійно набувати нових знань, бути спроможним до самоосвіти та саморозвитку. Саме тому у вищій школі найголовнішим наразі є професійно-орієнтований підхід до вивчення іноземних мов, адже кожен студент добре усвідомлює, що володіння іншомовними комунікативними навичками стане йому у пригоді у майбутньому, допоможе стати справжнім фахівцем своєї справи.

Метою нашого дослідження є доведення важливості використання іншомовних автентичних текстів за фахом у навчанні іноземним мовам. Завдання полягають в огляді понять тексту, фахового тексту та необхідності його автентичності, що є важливим для розвитку професійних вмінь та навичок студента.

Якщо говорити про іншомовний текст, то як витвір мовленнєвого процесу та одиниця комунікації, у писемній формі він є продуктом діяльності мовця та має певний соціокультурний зміст. Найбільш повним на нашу думку є наступне визначення тексту: «Текст – це закінчене мовленнєве утворення, змістова, структурно-граматична єдність, що об'єктивована в усній або писемній формі характеризуються замкнутістю, зв'язністю, різними типами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв'язку і має певну прагматичну настанову» [5, с. 62–63]. Визначення терміну «текст», що відображало б усю його багатоаспектність і водночас було вичерпним, ще й досі не існує, оскільки дослідники найчастіше актуалізують якусь одну ознаку тексту, важливу у контексті дослідження. Але усі науковці погоджуються, що текст є основною одиницею мовленнєво-професійної діяльності, а отже, іншомовний текст є значним засобом вивчення іноземної мови у професійному аспекті. Предметний зміст тексту, «сприйнятий і зрозумілий адекватно, повно і точно, є тим, заради чого читач вступає в опосередковане вербальне спілкування з авторами професійно орієнтованих текстів» [2, с. 25]. Читання текстів професійного спрямування дійсно сприяє формуванню навичок усного та писемного мовлення, що є невід'ємними складовими комунікативної компетентності.

Фахові тексти, на думку багатьох дослідників, задовольняють інформаційно-пізнавальні потреби студентів, служать опорою для стимулювання навчальної мовленнєвої взаємодії студентів на професійну тематику та доповнюють їх знання з фаху. Тексти фахового спрямування є джерелом для розширення фахового термінологічного словника, предметом читання та обговорення на заняттях, основою для використання в ситуаціях мовлення, для аудіювання, тобто для цілеспрямованої і продуктивної мовленнєвої діяльності студентів. Багато дослідників та методистів надають читанню професійно-орієнтованих текстів виняткового значення. За умов відсутності іншомовного оточення цей вид роботи є найдоступнішим методом вивчення мови, який також сприяє засвоєнню інших аспектів мови. К. Ф. Кусько вважає, що «текст за фахом – це передусім засіб становлення та розвитку професійної, точніше мовнопрофесійної майстерності» [3, с. 17].

Як визначає Л. В. Ломакіна, «основою курсу іноземної мови при професійно-орієнтованому навчанні стають автентичні тексти, сформовані за тематичним принципом. Їх супроводжує система вправ, що спрямована на розвиток необхідних для цього навичок і вмінь» [4]. Читання автентичних текстів за спеціальністю є засобом забезпечення збагачення словникового запасу у професійній області, що відповідно є першим напрямком у роботі з розвитку мовлення. За Н. Д. Гальською, під автентичними потрібно розуміти «тексти, які носії мови продукують для носіїв мови, тобто оригінальні тексти, які створюються для реальних умов, а не для навчальних ситуацій» [1, с. 79]. Автентичні тексти сприяють ефективному оволодінню іноземної мови та формуванню іншомовної особистості, є одним із видів навчальних матеріалів, оскільки автентичність запропонованих текстів забезпечує природність їх лексичного наповнення, оригінальність слово використання.

Отже, професійно орієнтовані автентичні тексти є джерелом збагачення словникового запасу студентів, прикладом використання термінологічної лексики в контексті, який допомагає конкретизувати значення слів та словосполучень, пояснити випадки їх вживання відповідно до встановлених мовних норм і стандартів. Крім того, читання є дуже важливою навичкою для студента, яка забезпечує йому доступ до подальшого вдосконалення мови та для продовження особистої освіти.

Література:

1. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранному языку : пособие [для учителя] / Н. Д. Гальскова. – М. : АРКТИ-Глосса, 2000. – 165 с.
2. Кубрякова Е. С. Текст и его понимание / Е. С. Кубрякова // Русский текст. – 1994. – № 2. – С. 18–27.
3. Кусько К. Ф. Лінгвістика тексту за фахом / К. Ф. Кусько // Лінгводидактична організація навчального процесу з іноземних мов у вузі : Колективна монографія. – Львів : «Світ», 1996. – 134 с.
4. Ломакіна Л. В. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови у вищому технічному навчальному закладі / Л. В. Ломакіна // Materials of the XI International Research and Practice Conference «Fundamental and applied science –

2015». – Sheffield UK, 30.10-07.11.2015: «Science and Education» LTD, 2015. – Volume 7. – С. 64–66.

5. Семеног О. М. Культура наукової української мови / О. М. Семеног. – 2-ге вид. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.

*Покровська І. Л., доктор філологічних наук, доцент;
Протченко А. В.*

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

This study analyzes broadly defined the phraseological units that comprise a religious component. The focus is primarily on the phraseological units their frequency and characteristic of the native speakers of Turkish, in addition, the communicative situations and functioning in the texts of the studied phraseological units, which occupy an important place in the linguistic picture of the world of the Turkish people, are considered.

Ключові слова: *фразеологізм, релігійний компонент, семантика, комунікативна ситуація.*

СПЕЦИФІКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З РЕЛІГІЙНИМ КОМПОНЕНТОМ У ТУРЕЦЬКІЙ МОВІ

Турецька мова, окрім своєї мелодійності, характеризується також і значною кількістю сталих виразів, у який у художній формі описуються навколишні реалії. Значна кількість фразеологізмів використовується у повсякденних комунікативних реаліях, серед яких значна доля відводиться фраземам та пареміям з релігійним компонентом. Походження багатьох фразеологізмів історично зумовлено тісним зв'язком з арабською та перською мовами і більш того культурами цих народів.

Актуальність цього дослідження визначається широким пластом у турецькій мові фразеологізмів з релігійним компонентом, які вживаються на різних мовних рівнях, проте на сьогоднішній день не є класифікованими та ґрунтовно вивченими в українській тюркології. Релігія відіграє і надалі значну роль у турецькій культурі, впливає на утворення нових фразеологічних одиниць та насичення релігійними лексичними одиницями фразеологізмів, які є потребують детального дослідження.

Метою дослідження є визначення найбільш вживаних релігійних лексем у фразеологізмах на основі словників турецької мови та їх аналіз.

Завданнями дослідження є характеристика дослівних та метафоричних значень фразеологічних одиниць з релігійним компонентом, характеристика їх походження та наведення їх функціонування у межах комунікативних ситуацій.

Фразеологізми в турецькій мові вживаються в літературі дуже широко, особливо у диванній прозі та віршах. Фразеологічні звороти можна знайти у поетів різних епох. Серед відомих поетів фразеологічні одиниці зустрічаються в творах Юнуса Емре, Джелаледдіна Румі, Махмуда Баки, Недіма тощо. Наприклад, у Юнуса Емре в 42-х бейтах серед кожних ста слів зустрічається по десять фразеологічних звороти. Фразеологізми використовувалися письменниками